

Bruselj, 13. maj 2022
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0147 (COD)

9053/22
ADD 4

CONSOM 115
MI 387
COMPET 331
EF 137
ECOFIN 425
DIGIT 96
CODEC 687
CYBER 168

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	13. maj 2022
Prejemnik:	Generalni sekretariat Sveta
Št. dok. Kom.:	SWD(2022) 142 final
Zadeva:	DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA Spremni dokument PREDLOGA DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Direktive 2011/83/EU glede pogodb o finančnih storitvah, sklenjenih na daljavo, in razveljavitvi Direktive 2002/65/ES

Delegacije prejmejo priloženi dokument SWD(2022) 142 final.

Priloga: SWD(2022) 142 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 11.5.2022
SWD(2022) 142 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE
POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA

Spremni dokument

PREDLOG DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Direktive 2011/83/EU glede pogodb o finančnih storitvah, sklenjenih na daljavo, in razveljavitvi Direktive 2002/65/ES

{COM(2022) 204 final} - {SEC(2022) 203 final} - {SWD(2022) 141 final}

Povzetek
Ocena učinka o pregledu Direktive 2002/65/ES o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo
A. Potreba po ukrepanju
V čem je težava in zakaj je to težava na ravni EU?
Splošne težave so: 1) pomanjkanje skladnosti in oslABLJena relevantnost Direktive zaradi prekrivanja s posebno zakonodajo za posamezne produkte in horizontalno zakonodajo; 2) potrošniki, ki uporabljajo finančne storitve prek sredstev komuniciranja na daljavo, niso zadostno zaščiteni in trpijo škodo (omejena ozaveščenost glede ključnih elementov in stroškov nekaterih finančnih storitev, neizkoriščeno uveljavljanje pravice do odstopa od pogodbe, nove tržne prakse, ki izkoriščajo vedenjske vzorce potrošnikov); in 3) konkurenčnost enotnega trga za finančne storitve, ki se prodajajo prek sredstev komuniciranja na daljavo, ni bila v celoti dosežena. Vzroki teh težav so: regulativni okvir, ki ne zagotavlja pravne varnosti; vedenjska pristranskost, ki jo ponudniki finančnih storitev izkoriščajo; ter ovire za morebitno povečanje čezmejnega zagotavljanja finančnih produktov. Posledice, ki jih zaradi teh težav trpijo potrošniki, so: škoda, če kupijo nezadovoljiv produkt; pomanjkanje zadostnega zaupanja kot podlage za uporabo finančne storitve v državi EU, kjer je potrošnik doma, in/ali državi na drugi strani meje; in posledično izguba blaginje. Posledice za podjetja so: neenaki konkurenčni pogoji; dodatni stroški usklajevanja in izguba blaginje zaradi neizkoriščanja potenciala enotnega trga. Če se ne sprejmejo nobeni ukrepi, bo tako stanje še trajalo.
Kaj bi bilo treba doseči?
Splošni cilji pregleda Direktive so 1) poenostavitev regulativnega okvira , zagotovitev večje jasnosti za vse deležnike in visoke ravni varstva potrošnikov; 2) zmanjšanje škode in zagotavljanje visoke in dosledne ravni varstva potrošnikov , ki kupujejo finančne storitve na daljavo; in 3) poenostavitev čezmejnega zagotavljanja finančnih storitev in konkurenčnost enotnega trga. To je v skladu s prvotnimi cilji Direktive.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU (subsidiarnost)?
Revizija bi privedla do jasnejšega zakonodajnega okvira , ki bi zagotavljal pravno varnost in hkrati ohranil element „varnostne mreže“. Horizontalne pravice potrošnikov, ki veljajo za sedanje in prihodnje finančne storitve, ki se pojavijo na trgu, je mogoče doseči le na ravni EU.
B. Rešitve
Katere so različne možnosti za doseg ciljev? Ali ima katera od njih prednost? Če ne, zakaj ne?
Ocenjene možnosti so: možnost 0 : scenarij brez spremembe politike; možnost 1 : razveljavitev Direktive in neregulativnih ukrepov; možnost 2 : celovita revizija; možnost 3a : relevantne določbe, uvedene v horizontalno zakonodajo; in možnost 3b : relevantne določbe, uvedene v posebno zakonodajo za posamezne produkte. Na podlagi ocene učinka bi bila najprimernejša možnost 3a: razveljavitev, posodobitev relevantnih pravic in njihova vključitev v horizontalno zakonodajo , in sicer Direktivo 2011/83/EU o pravicah potrošnikov (direktiva o pravicah potrošnikov).
Kakšna so stališča različnih deležnikov? Kdo podpira katero možnost?
Potrošniške organizacije se nagibajo k celoviti reviziji Direktive (možnost 2), vendar bi bile pripravljene sprejeti razveljavitev in vključitev ustreznih določb Direktive v horizontalno zakonodajo (možnost 3a). Ponudniki finančnih storitev in poslovna združenja dajejo prednost osnovnemu scenariju ali možnosti 3b

(uvrstitev pravic potrošnikov v posebno zakonodajo za posamezne produkte). Javni organi menijo, da je najboljša možnost vključitev delov Direktive v horizontalno zakonodajo (možnost 3a).
C. Učinki prednostne možnosti
Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?
Prednostna možnost je učinkovit način za doseg specifičnih ciljev, učinkovita je zlasti za potrošnike ter zagotavlja visoko raven skladnosti . Pričakuje se, da bo ta možnost na splošno pozitivno vplivala na zaupanje potrošnikov z uvedbo novih pravil o tem, kako in kdaj bi bilo treba potrošnikom zagotoviti informacije, ter z omejevanjem praks, ki izkoriščajo vedenjske vzorce, kot je uporaba privzetih možnosti. Prav tako bo posodobila pravico do odstopa od pogodbe, tako da bo uveljavljanje te pravice postalo enostavnejše. Ta možnost bi pozitivno vplivala na zmanjšanje škode za potrošnike (vsaj 170–210 milijonov EUR).
Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?
Sprejetje prednostne možnosti bi povzročilo dodatne enkratne in ponavljajoče se stroške za podjetja. Ukrepi v okviru te možnosti politike bi namreč od ponudnikov storitev zahtevali, da se seznanijo z izboljšano direktivo o pravicah potrošnikov, prilagodijo svoje sisteme IT, usposobijo osebje ter posodobijo svoja spletišča in pogodbe. Po začetni uvedbi sprememb se ponavljajoči se stroški predvidoma ne bodo znatno povečali. Ta možnost bi podjetjem povzročila stroške v višini približno 19 milijonov EUR .
Kakšni so učinki na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost?
Analiza podporne študije in povratne informacije deležnikov kažejo, da mala in srednja podjetja (MSP) ne bi smela biti nesorazmerno prizadeta v primerjavi z večjimi podjetji. Glavne vrste učinkov, opredeljene v tej oceni, bi sorazmerno vplivale tudi na MSP.
Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?
Prednostna možnost bi pomenila nekaj enkratnih in ponavljajočih se stroškov za nacionalne organe . Organi bi v fazi sprejemanja krili nekatere stroške prenosa in uvedbe, vendar ti ne bi bili preveč obremenjujoči, saj so nove določbe minimalne. Dodatni stroški spremljanja in izvrševanja bi nastali zaradi uvedbe novih pravil, kot sta prepoved privzetih možnosti in prilagoditev predstavitvenih pravil za različne distribucijske kanale.
Bo imela pobuda tudi druge pomembnejše učinke?
Pobuda bi predvidoma poenostavila pravni okvir z razveljavitvijo Direktive, hkrati pa ohranila element „ varnostne mreže “ z vključitvijo relevantnih členov Direktive v obstoječo potrošniško zakonodajo. Nova pravila o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo bodo imela koristi tudi od uporabe nekaterih pravil sedanje direktive o pravicah potrošnikov.
Sorazmernost
Prednostna možnost ne bo presegala tistega, kar je potrebno za doseg ciljev. Pobuda bo zajela samo cilje, ki jih države članice ne morejo doseči same, in izključno področja, pri katerih so upravno breme in stroški sorazmerni s posebnimi in splošnimi cilji, ki jih je treba doseči.
D. Spremljanje

Kdaj se bo politika pregledala?
Komisija bo spremljala izvajanje izbrane politike po njenem morebitnem sprejetju. Seznam kazalnikov spremljanja v oceni učinka bo podlaga za naslednjo oceno.